

Ministerie van Justitie en Veiligheid

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Ons kenmerk
3737397

Uw kenmerk
2021Z2271

Datum 25 januari 2022
Onderwerp Antwoorden Kamervragen over geweld tegen anti-Zwarte Piet
demonstranten in Volendam

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

In antwoord op uw brief van 7 december 2021, nr. 2021Z2271, deel ik u mede dat de vragen van de leden Wassenberg en Van Esch (PvdD) aan de minister van Justitie en Veiligheid en aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over geweld tegen anti-Zwarte Piet demonstranten in Volendam, worden beantwoord zoals aangegeven in de bijlage van deze brief.

Mede namens de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

De Minister van Justitie en Veiligheid,

D. Yeşilgöz-Zegerius

Antwoorden van de minister van Justitie en Veiligheid mede namens de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties op schriftelijke vragen van de leden Wassenberg en Van Esch (PvdD) over geweld tegen anti-Zwarte Piet demonstranten in Volendam

(Ingezonden 7 december 2021, 2021Z22771)

Vraag 1

Waarom heeft u na demonstratie tegen Zwarte Piet en racisme in Volendam op 4 december jongstleden geen statement uit gedaan waarin u namens het kabinet de bedreigingen en het geweld tegen de demonstranten ten strengste veroordeeld en hun recht om te protesteren benadrukt? Bent u bereid dat alsnog te doen?

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

Datum
25 januari 2022

Ons kenmerk
3737397

Antwoord op vraag 1

Het kabinet keurt dit geweld af, alsmede het feit dat daarmee werd geprobeerd de uitoefening van het grondwettelijk beschermde demonstratierecht te voorkomen. Het faciliteren en in goede banen leiden van demonstraties is aan de burgemeester, die daarover verantwoording aflegt aan de gemeenteraad.

**Error! Unknown document
property name.**

Vraag 2

Deelt u de mening dat het onaanvaardbaar is dat geweldplegers zich tegen vreedzame demonstranten keren, hen het recht op demonstreren ontnemen, en daarmee ongestraft weggomen?

Antwoord op vraag 2

Zoals gezegd keurt het kabinet dit geweld af. De vraag of hier vervolging zou moeten worden ingesteld is echter aan het OM. Wanneer tot vervolging wordt overgegaan, is het aan de rechter om te beoordelen of dit geweld bestraft moet worden.

Vraag 3

Kunt u een uitgebreide reactie geven op het artikel 'Opinie: Geweld in Volendam tegen Kick Out Zwarte Piet rechtvaardigt strafvervolging'? [1]

Antwoord op vraag 3

Zie antwoord op vraag 2.

Vraag 4

Hoe oordeelt u over de uitspraak van de burgemeester van Volendam dat een onaangekondigde demonstratie 'niet mag'? [2]

Antwoord op vraag 4

Het is niet aan mij om een oordeel te geven over het optreden van de burgemeester of over diens uitspraken. De burgemeester legt hierover verantwoording af aan de gemeenteraad.

Zie verder het antwoord op vraag 6.

Vraag 5

Erkent u dat er vooraf gesprekken zijn geweest tussen de betogers en de lokale driehoek over een demonstratie bij de intocht van Sinterklaas in Volendam, maar dat deze intocht op het laatste moment werd afgeblazen? Begrijpt u dat de betogers alsnog wilden demonstreren toen bleek dat er toch een intocht was met Zwarte Pieten waar de gemeente steun aan gaf? [3]

Antwoord op vraag 5

Het is niet aan mij om dit al dan niet te erkennen, omdat de verantwoordelijkheid voor het in goede banen leiden van demonstraties belegd is bij de burgemeester, die daarvoor verantwoording aflegt aan de gemeenteraad.

Vraag 6

Erkent u dat het een grondrecht is om te demonstreren, ook als een demonstratie niet vooraf is aangekondigd?

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

Datum
25 januari 2022

Ons kenmerk
3737397

Antwoord op vraag 6

Het recht om te demonstreren is een groot goed. Van iedere demonstratie moet tevoren een kennisgeving worden gedaan aan de gemeente. Een kennisgeving stelt het lokaal gezag in staat om tijdig maatregelen te nemen als dat noodzakelijk is om demonstranten te beschermen tegen tegenacties en om wanordelijkheden te voorkomen. Niettemin geldt dat een demonstratie die niet is aangemeld evengoed wordt beschermd door het demonstratierecht. Het niet doen van een kennisgeving kan er echter in voorkomende gevallen wel toe leiden dat het eerder gerechtvaardigd is om in te grijpen, omdat er onvoldoende tijd is geweest om (tevorens) passende maatregelen te nemen en de veiligheid (daardoor) niet gegarandeerd kan worden.

**Error! Unknown document
property name.**

Vraag 7

Wat vindt u van het standpunt van de burgemeester van Volendam dat de demonstratie niet was geëscaleerd, aangezien er 'geen doden en gewonden waren gevallen'? [4]

Vraag 8

Vindt u dat de lokale driehoek voldoende heeft gedaan om de demonstratie van Anti-Zwarte Piet betogers in Volendam te faciliteren en hen te beschermen tegen bedreiging en geweld?

Antwoord op vragen 7 en 8

Zoals reeds aangegeven in antwoord op bovenstaande vragen geef ik daarover geen oordeel. Dat is aan de burgemeester en wordt desgevraagd verantwoord richting de gemeenteraad.

Vraag 9

Bent u bereid de burgemeester van Volendam aan te spreken op haar uitlatingen en het handboek 'Demonstreren bijkans heilig' onder de aandacht van de lokale driehoek in Volendam te brengen?

Antwoord op vraag 9

Het handboek 'Demonstreren bijkans heilig', uitgegeven door de gemeente Amsterdam, de politie en het Openbaar Ministerie, is bij het verschijnen daarvan breed onder de aandacht gebracht en dat blijft het kabinet ook doen.

[1] De Volkskrant, 6 december 2021, 'Opinie: Geweld in Volendam tegen Kick Out Zwarte Piet rechtvaardigt strafvervolging', <https://www.volkskrant.nl/columns-opinie/opinie-geweld-in-volendam-tegen-kick-out-zwarte-piet-rechtvaardigt-strafvervolging~bbfb5ae4/>

[2] NOS, 4 december 2021, 'Demonstratie Kick Out Zwarte Piet in Volendam, betogers weg onder politiebegeleiding', <https://nos.nl/artikel/2408169-demonstratie-kick-out-zwarte-piet-in->

volendam-betogers-weg-onder-politiebegeleiding

[3] Gemeente Edam-Volendam via Facebook, 14 november 2021, <https://www.facebook.com/edamvolendamgemeente/posts/258890676271381>

[4] NH Nieuws, 4 december 2021, 'Burgemeester Volendam: "Demonstratie niet geëscaleerd, er zijn geen doden of gewonden"', <https://www.nhnieuws.nl/nieuws/295738/burgemeester-volendam-demonstratie-niet-geescaleerd-er-zijn-geen-doden-of-gewonden>

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

Datum
25 januari 2022

Ons kenmerk
3737397

**Error! Unknown document
property name.**